

Fördelning av statsbidrag 2026 avseende försörjningsberedskap för medicintekniska produkter, personlig skyddsutrustning och livsmedel för medicinska ändamål

Regionledningskontorets förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

1. De statliga medlen avseende medicintekniska produkter av förbrukningskaraktär, personlig skyddsutrustning och livsmedel för medicinska ändamål fördelas enligt ärendets bilaga Fördelning av statsbidrag 2026 avseende försörjningsberedskap för medicintekniska produkter, personlig skyddsutrustning och livsmedel för medicinska ändamål.
2. Regiondirektören medges rätt att omfördela medel som inte kan utnyttjas fullt ut hos en mottagande enhet.

Sammanfattning

Genom Överenskommelse om försörjningsberedskap för sjukvårdsprodukter mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner tilldelas Region Stockholm 130,5 miljoner kronor. Dessa medel får användas under 2026 och 2027 för att stärka försörjningsberedskapen avseende medicintekniska produkter av förbrukningskaraktär, personlig skyddsutrustning och livsmedel för medicinskt ändamål. I ärendet föreslås hur dessa medel ska fördelas inom Region Stockholm. Beloppen är avrundade i detta dokument men exakta belopp redovisas i bilaga Fördelning av statsbidrag 2026 avseende försörjningsberedskap för medicintekniska produkter, personlig skyddsutrustning och livsmedel för medicinska ändamål.

Bakgrund

Att försörja hälso- och sjukvården med sjukvårdsprodukter är enligt 5 kap. 2 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) en del av grunduppdraget. Från och med januari 2027 är regioner, som en del i utvecklingen av hälso- och sjukvårdens beredskap, skyldiga att lagrhålla de sjukvårdsprodukter som behövs för sådan vård som regionen ska erbjuda.

Lagerhållningsskyldigheten kommer att styras via föreskrift och utgå från lagerhållning för god vård i vardagen. Ambitionen är att säkerställa

vårdnära lagerhållning motsvarande en månads normalförbrukning för upprätthållandet av god vård.

Stora delar av hälso- och sjukvården utgör samhällsviktig verksamhet och ska därför enligt gällande regelverk kunna bedrivas även under fredstida kriser och höjd beredskap. Hälso- och sjukvården utgör därutöver en viktig del i det civila försvaret. Detsamma gäller för tandvården. Utgångspunkten för planeringen av det civila försvaret är att under minst tre månader kunna möta och hantera ett krig i Europa som leder till allvarliga konsekvenser för samhällets funktionalitet (prop. 2024/25:34). Enligt "Utgångspunkter för totalförsvaret 2025 – 2030" som publicerats av Försvarsmakten och Myndigheten för civilt försvar bör aktörer i det civila försvaret dessutom planera för att under minst två veckor kunna upprätthålla viktiga samhällsfunktioner med främst egna resurser. Utvecklingen av regionernas försörjning och försörjningsberedskap av sjukvårdsprodukter är avgörande delar i arbetet med civilt försvar.

I budget 2026 klargörs att Region Stockholms vårdgivarnämnder ska fortsätta arbetet med att säkerställa minst två veckors egen lokal lagerhållning av de sjukvårdsprodukter samt annat av förbrukningskaraktär som behövs för god vård i normalläge. Utöver detta är målbilden att Region Stockholm ska säkerställa minst en månads vårdnära lagerhållning, det vill säga lagerhållning inom Stockholms läns geografiska område, av de sjukvårdsprodukter samt annat av förbrukningskaraktär som behövs för god vård i normalläge. Regionstyrelsen har ett särskilt ansvar att tillse ett effektivt och samordnat arbete med hälso- och sjukvårdens försörjning och försörjningsberedskap. Arbetet sammanfaller med och förstärks av pågående kategoristyrningsarbete samt hälso- och sjukvårdens hållbarhetsarbete.

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och regeringen har träffat en överenskommelse om försörjningsberedskap för medicintekniska produkter, personlig skyddsutrustning och livsmedel med medicinskt ändamål¹. Överenskommelsen syftar till att regionerna under 2026 ska genomföra nödvändiga åtgärder för att kunna uppfylla de lagkrav som träder i kraft den 1 januari 2027. Detta genom att bygga upp och säkerställa långsiktigt förbättrad tillgång till de sjukvårdsprodukter som behövs för god vård i vardagen. För att förbättra möjligheterna att dela information i samband med bristsituationer av medicintekniska produkter samt underlätta stöd till varandra åtar sig regionerna därutöver att fortsätta

¹ Försörjningsberedskap avseende läkemedel styrs och finansieras via annan överenskommelse och inkluderas således inte.

omställningen till en gemensam nomenklatur, till European Medical Device Nomenclature (EMDN). För att motverka att bristsituationer uppstår som en följd av utökade inköp eller lagerhållning krävs en samverkan mellan regionerna och mellan regionerna och aktuella aktörer.

Region Stockholm utgår från en funktionsbaserad och bredare tolkning av sjukvårdsprodukter där vårdens faktiska behov i vardagen är vägledande, i enlighet med förarbeten till hälso- och sjukvårdslagen och regeringens proposition om hälso- och sjukvårdens beredskap. Detta innebär att arbetet med försörjning och försörjningsberedskap av sjukvårdsprodukter inte ska begränsas till medicintekniska produkter enligt EU:s produktregelverk (MDR/IVDR), utan även omfatta andra insatsvaror och förbrukningsartiklar som är nödvändiga för att upprätthålla god vård, patientsäkerhet, basal omvårdnad, hygien, smittförebyggande arbete, arbetsmiljö samt vårdrelaterad avfallshantering. Målbilden är att Region Stockholm ska säkerställa minst en månads vårdnära lagerhållning av de sjukvårdsprodukter samt annat av förbrukningskaraktär som behövs för god vård i normalläge.

Regionledningskontorets förslag och motivering

Genom överenskommelsen tilldelas Region Stockholm 130,5 miljoner kronor. Dessa medel får användas under 2026 och 2027 för att stärka försörjningsberedskapen gällande medicintekniska produkter av förbrukningskaraktär, personlig skyddsutrustning och livsmedel för medicinska ändamål. I överenskommelsen framgår även att medel från överenskommelsen för 2024–2025 kan nyttjas även 2026. Förslag till hur dessa medel ska fördelas inom Region Stockholm har tagits fram inom Programkontoret för hälso- och sjukvårdens arbete med försörjning och försörjningsberedskap i dialog med regionledningskontoret, berörda vårdgivare, MediCarrier AB samt hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Förslaget och det tänkta efterföljande arbetet utgår från Region Stockholms tolkning av sjukvårdsprodukter samt definition av vårdnära som inom Stockholms läns geografiska område.

Vårdnära lagerhållning av sjukvårdsprodukter för Region Stockholms egenägda hälso- och sjukvård inkl. tandvård samt Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje (KSON)

Regionstyrelsen har ett särskilt ansvar att tillse ett effektivt och samordnat arbete med hälso- och sjukvårdens försörjning och försörjningsberedskap. Det programkontor som etablerades vid regionledningskontoret 2024 fortsätter att inrikta, stödja och samordna arbetet även under 2026 (RS 2025-0001-93). Arbetet inriktas via fastställd handlingsplan (RS 2025-

0001-115) i enlighet med 2024/2025 års överenskommelse om försörjningsberedskap för medicintekniska produkter och personlig skyddsutrustning (S2024/02033) mellan regeringen och SKR. Regionledningskontoret föreslår att programkontorets arbete delvis finansieras via aktuellt statsbidrag och att regionstyrelsen därför tilldelas tio miljoner kronor för att säkerställa programkontorets arbete enligt fastställd handlingsplan.

Vårdgivarnämnderna ska säkerställa minst två veckors egen lagerhållning av de sjukvårdsprodukter samt annat av förbrukningskaraktär som behövs för god vård i normalläge. Arbetet inkluderar även TioHundra AB via KSON. Även Folk tandvården AB säkerställer en robust försörjningsberedskap avseende sjukvårdsprodukter som en del i bolagets regelstyrda arbete med civilt försvar. För de sjukvårdsprodukter som försörjs via regionens centrallager hos MediCarrier AB tillser regionens centrallager resterande två veckors lagerhållning för en månads vårdnära lagerhållning för god vård i normalläge. För de sjukvårdsprodukter som försörjs direkt via leverantörer behöver vårdgivarnämnderna själva säkerställa en månads vårdnära lagerhållning för god vård i normalläge.

Regionledningskontoret föreslår att Region Stockholms vårdgivarnämnder, Folk tandvården AB, samt KSON/TioHundra AB tilldelas 93,2 miljoner kronor för fortsatt arbete med försörjning och försörjningsberedskap under programkontorets inriktning, stöd och samordning. Arbetet förutsätter personella resurser varför varje vårdgivare föreslås tilldelas tillräckliga medel för att säkerställa grundläggande personella resurser med ändamålsenlig kompetensnivå. I övrigt fördelas medel utifrån verksamheternas omsättning. Särskild hänsyn tas till de verksamheter som är beroende av externa leverantörer och inte MediCarrier AB för försörjning av de sjukvårdsprodukter som krävs för god vård i normalläge och därför måste säkerställa en månads egen vårdnära lagerhållning av dessa sjukvårdsprodukter. Hälso- och sjukvårdsnämnden ges i uppdrag att vidarefördela statsbidraget till KSON/Tiohundra AB som tilldelas 5,8 miljoner kronor.

MediCarrier AB tillhandahåller regionens centrallager av medicintekniska och generella förbrukningsvaror samt personlig skyddsutrustning. MediCarrier AB föreslås tilldelas fem miljoner kronor för att utöka kapaciteten i befintlig lagerstruktur för att förbättra möjligheterna att möta befintliga och kommande regelkrav avseende vårdnära lagerhållning för god vård i normalläge samt tio miljoner kronor för projektering av ett nytt

centrallager som på sikt förväntas bidra till ytterligare kapacitetsökning och en mer effektiv varuförsörjning.

Förstärkning av hållbarhetsarbetet inom hälso- och sjukvården

Under 2026 intensifieras hållbarhetsarbetet utifrån Region Stockholms klimathandlingsplan, exempelvis genom att ställa om till mer cirkulära produkt- och materialflöden, vilket ska speglas i arbetet med försörjning och försörjningsberedskap hos ansvariga nämnder och bolag. Regionledningskontoret föreslår att Forum för cirkularitet tilldelas 250 000 kronor för att realisera genomförandeplan avseende sjukvårdsprodukter samt för att säkerställa ändamålsenlig kompetens inom hållbarhetsområdet i programkontorets inriktande, stödjande och samordnande arbete.

Förstärkning av genomförandet av vissa beslutade kategoristrategier

Arbetet med kategoristyrning har nu gått in i en genomförandefas. Kategoristyrningen bidrar till regionens mål om god ekonomisk hushållning, hållbarhet och robust försörjning. Genomförandet förutsätter resurser varför regionledningskontoret föreslår att de kategorier som sammanfaller med överenskommelsens syfte och mål tilldelas två miljoner kronor vardera, totalt tolv miljoner kronor. Följande kategorier föreslås prioriteras, ansvarig nämnd i parentes:

- Förbrukningshjälpmedel (Stockholms läns sjukvårdsområde)
- Generella förbrukningsvaror (Danderyds sjukhus, Akutsjukhusnämnden)
- Medicinteknik och relaterade förbrukningsvaror² (Karolinska Universitetssjukhuset)

Dessa åtgärder syftar gemensamt till att stärka regionens beredskap och motståndskraft, med fokus på patientsäkerhet och kontinuitet i vården.

Ekonomiska konsekvenser

Region Stockholm har tilldelats 130,5 miljoner kronor. Tilldelade medel ska nyttjas under 2026 men får användas även 2027. I överenskommelsen framgår även att medel från överenskommelsen för 2024–2025 kan nyttjas även 2026. Respektive nämnd och bolag som tar del av dessa medel ansvarar för återrapportering till regionstyrelsen. Uppföljning sker inom ramen för ordinarie verksamhetsuppföljning. Om medel inte kan nyttjas

² Kategori Medicinteknik och relaterade förbrukningsvaror består av fyra olika kategorier men hålls ihop som en gemensam. De fyra underliggande kategorierna är MT Anestesi och intensivvård, MT Bild och funktion, MT Operation samt MT Terapi och diagnostisk. I kategorin ingår även arbetsgruppen Relaterade förbrukningsvaror.

fullt ut hos de mottagande enheterna medges regiondirektören rätten att omfördela medlen. Detta gäller så väl medel från 2024–2025 års överenskommelse som tilldelade medel för 2026–2027.

Regionstyrelsen ansvarar för återrapportering av statsbidraget till Socialstyrelsen. Detta ska göras senast 1 oktober 2026 i samband med slutredovisning avseende regionernas arbete med hälso- och sjukvårdens beredskap och planering inför civilt försvar 2025 (S2023/03047). I rapporteringen ska en lägesbeskrivning göras som beskriver hur medlen har använts samt hittillsvarande resultat av genomförda insatser.

Emma Lennartsson
Regiondirektör

Katarina Back
Tf. Direktör säkerhet och
beredskap

Beslutsunderlag

1. Fördelning av statsbidrag 2026 avseende försörjningsberedskap för medicintekniska produkter, personlig skyddsutrustning och livsmedel för medicinska ändamål

Beslutsexpediering

1. Hälso- och sjukvårdsnämnden
2. Akutsjukhusnämnden
3. Karolinska universitetssjukhuset
4. Nämnden för Stockholms läns sjukvårdsområde
5. Ambulanssjukvårdsnämnden
6. Folktandvården AB
7. MediCarrier AB

Godkänd av Emma Lennartsson, 2026-02-09